



Тюбешу

«Жигитлерибиз эсубиздегиле, аланы батырлыклары бла ёхтемленебиз»

КъМР-ни Башчысы Казбек Кокос энчи аскер операцияны кезуюнде ёлгенлени жуууклары эмда ахлулары бла тобешенди.

Аскер борчларын жанларын аймай толтурувган жигитлерибизни юйорлерин жалсарыча сёзле тапкан бек къыйынды. Ботоклокто ол ачыну аур жогон кётюргенлени барысын алларында баш урабыз. Биз сиэни бла бирге бушу тобёз, жигит жашларыбызны эстен кетермейбиз, аланы батырлыклары бла ёхтемленебиз, - дегенди КъМР-ни Башчысы.



Казбек Кокос РФ-ни Президенти Владимир Путин энчи операция башланганда жигитлерибизни юйорлерине хар жаны бла да себеплик этерге деп, аллай борч салганны эсертгенди. «Ол бизни баш борчларыбыздан бириди. Аны тынгылы толтуруу жаны бла федерал, регион даражада эмда жер-жердеде да тийишли оноула этигендиле» - дегенди.

Бизни республикада, федерал телеуледен сора да, регион болушукла да этилди. «Ата журтну къорууучулары» Фонду иши тап курап аланды. Анга СВО-га къатышкандан бла аланы юйорлеринден 4,2 миңден артык тилек бла тарыгъуу келгенди. Аланы асламысы административ, коммунал-журта, юридический, психология, медицина болушук излеу бла байламдыла.

Энчи аскер операцияны ветеранларына курорт-санаторий багъуу онгла берилдиле, социал жумушлары толтурулдыла, билим алыргы, ише токтаргы да себеплик этилди.

«Сабийлени жигитлери» проект да жашауда бардырылады. Аны мураты СВО-га къатышканды сабийлерине дайым да къызулак болууду. Ала ючюн сабий сатлада хакъ төлгерге керек тойюдо, школчула уа исси аш-азык бла жалчатылдыла.

Тюбешуно кезуюнде Казбек Кокос жигитлени республиканы битёу районларындан келген жуууклары бла сёлешкенди, алагъа болушук къалай этилгенни, жер-жерли властын келечилери аланы тилеклерини къалай къарганларын, не чырмаула чыкганларын, не болушук керек болганын да сорганды. Сёз дагыда ведомстволар «Ата журтну къорууучулары» фонд бла къалай ишленгенлени, аскерчилени юйорлерине болушук этуу къалай къурап алганыны юсюнден да барганды.

КъМР-ни Башчысы тюбешуе келгенге хайырлы ушакъ ючюн жорек ырзалыгын билдиргенди. Аланы оюмлары, къуумлары да эге алынмай къалмазлыкларына ышандырганды, деп билдиргенди КъМР-ни Башчысыни бла Правительствоюну пресс-службасындан.

Къырал жумушла

Къабарты-Малкъар жаш тёлёу бла ишлеуно тири бардыргъан регионланы санындагы

КъМР-ни Башчысы Казбек Кокос башка регионланы таматарлары бла бирге ВДНХ-да «Россей» кёрмюче Жаш тёлёуно ючюнё хораланган жыйлыгъуа къатышканды.

Жаш тёлёу бла ишлеуге Россейни Президенти Владимир Путин энчи бурды аны тынгылы бардыруу къыралны сазуай айнуу эмда келер заманы бла да байламлы этеди.

Къабарты-Малкъар жаш тёлёу бла ишлеуно жетишмели бардыргъан регионланы санында, Казбек Кокос тилек жыйлында ол жаны бла кёрюмдөле, жыйшыдыргъан сынам бла да шагъерей этгенди. Жаш тёлёуно ишлери жаны бла федерал агентствону таматарсы Ксения Разуваевагъа республикагъа дайым эс бургъаны ючюн жорек ырзалыгын билдиргенди.



«Къабарты-Малкъар Республикада жаш тёлёу политиканы айнтыгъу» къырал программасы ёлөнген ахагъа танг къылуында эмда 2024 жылгъа ол 300 миллион сомдан артык болганды. Анга уа Жаш тёлёуно ишлери жаны бла федерал агентствода да улуу себеплик этгенди.

«Жаш тёлёу араланы къурау тохтаусыз барды. Аладан ючюн Нальчикде, Нарткъалада бла Къашхатанда ишлеу турдыла. Быйыл Майскийде, Чегемде, Тьрынауауда бла Анзорийде ачылакъдыла. Нальчикде арда уа арт-резиденция къурапкъыды», - дегенди регионун Башчысы.

Республикада жаш тёлёуно юретиуу бла байламлы 100-ден артык комплекси проект бардырылганды. Алагъа 130 миңден аслам адам къатышканды. «Мен насыяткъан», «Жигитлени сабийлери» дегенча проекткени хайырындан сабийлеге дайым къызулак болуу, алагъа себеплик этуу тап къурады, «Жигитлени сабийлери» республикалы проекткени юсюнден халарлай, Казбек Кокос былай дегенди: «Ол баш магъанын тухан проекткди. Кёл болмай Президентибиз Россейни даражалы адамларын аскер операциягъа къатышкандан къурагъа кереклини айыры айтканды. Биз а бу ише дагыда жигитлерибизни - СВО-га къатышканды - сабийлерини да къошууу дурус кёрёбиз, ала да Россейни жангы сыйлы къаууму болурча».

Жаш тёлёу туризм да айныды. Нальчикде жаш тёлёу бизин беруу лагер къурау умуд

Партия жашау

Школланы жокълагъанды

«Единая Россияны» Къырал Думада фракциясы депутаты Виктория Родина парламент контрольно чеклеринде Май районда партияны халкъ программасыны чеклеринде ишлетиле турган объектиде болганды. Аны юсюнден бизге партияны регион ёлёмюно пресс-службасындан билдиргенди.

Ол санда Май шахарда тынгылы жангыруу жумушла тамамланган (анда 500 сабийге окуу жер барды) эмда Птищевосок микрорайонда (анда 330 окуу жер болушук



ду) ишлетиле турган школланы болумлары бла жыйырылгендиле. Алада къурулуш болжардан арткъа къалды. Александровская станицада школа жумушла уа алгъа бардыла.

Башланган школну ёлёмюм былтыр августта башлагъандыла, анда 200 окуучу-гъуа жер къурапкъанды. Бюджетюнде уа биринчи жаны къабартылары соелендиле, битёу ише жорукъларга тийишлиликте толтурулдыла. Қурулушчула болжалдан алгъа баргъанлары хата келтирмезлигин айтдыла, - дегенди депутат.

Школда окуу отуула бла бирге спорт бла жюрширча шандюго майдан, активтык эсеп болушукдула, мекямы тийресиен да солурча, спорт бла жюрширча мадарла толтурулушдула.

Бу жумушла РФ-ни Президентини башламчылыгы бла къурапкъан миллет проекткени чеклеринде толтурулдыла. Владимир Путин тухтухушук этмесе, «Единая Россияны» халкъ программасы тамамланмай къалык эди, - деп къошканды Виктория Родина.

Быйыл миллет проекткени чеклеринде республикада социал сферада объекте ишлетиле, транспорт эи инженер инфраструктураны айнтыргыа белгиленди. Орта эсеп бла миллет проекткени жашауда бардырыгъуа 10 миллиард сом болёнокюдо.

ТИКАЛАНЫ Фатима хазырлаганды.

Билим

Хасаниячыланы жетишимлери

Озган жылын ахыр айында Къабарты-Малкъар къырал университетини компьютер технологияны эмда информатика къоркъуусулукъну институту информатикадан 5-чи - 11-чи классланы окуучуларыны эмда биринчи, экинчи курсланы студентлерини араларында «ИНФО-2023» республикалы олимпиаданы бардыргъанды. Бу конюнде анда хорлагъанланы саугалуу болганды.



Школчуланы, студентлени да алгъышларгъа жалган интеллект эмда цифрлы технология ала институтну директору Альберт Шансогов, сабий чыгармачылыкъны «Кюн шахар» академиясында лицейни директору Жаппуланы Тамара, университетни прикладной математика эмда автоматизацияны институтуно ёлёмюно таматарсы Лариса Лопикова, Россейни имула академиясыны Къабарты-Малкъарда информатика эмда регион управленийни институту директору Кантемир Бжижатов эм башыла да келген эдиле.

Олимпиаданы къурагъан къаууму таматарсы компьютер технологияны эмда информатика къоркъуусулукъ жаны бла кафедраны башчысы Татьяна Хаширова алыч жерлени алгъына бийик окуу ююно прикладная математиканы бла автоматизацияны, компьютер

технологияланы, информатика къоркъуусулукъну институтуна окургыа кирген заманда, аланы балларына иги да къошулушун билдиргенди эмда мындан ары да олимпиадаларга тире къатышыргыа чакъырганды.

Бизге бла саугалуу башланганды. Хорлагъангъа грамотала бла бирге саугалда да берилгендиле. Аланы окушкан устазла да белгилемеи къалмагъандыла. Биринчи, экинчи, ючюнчю жерлеге тийишли болганылары араларында «Кюн шахар» академияда, 2-чи номерли лицейде, 16-чы, 27-чи, 28-чи, 32-чи номерли мектепледен бютюн кёл жашла бла къыла бар эдиле. Са-

ХОПАЛАНЫ Марзият.



Келишим Инсанланы эркинликлерин бирге жалчытырча



Аманлыкъчылары терсликлерине жолуктуруу федерал службаны КъМР-де Управленийсыны бла КъМР-де Адамны эркинликлери жаны бла улгономочныйны араларында бирге ишлеуно юсюнден келишим кып салынганды.

УФСИН-ни башчысы Александр Демидов бла омбудсмен Зумакъулланы Борис Правительствою Юиюнде ведомстволаны араларында байламлыкъланы соурууларын озгендиле. Ызы бла бирге ишлеуно юсюнден келишим къабыл кёрюлгенди. Анда федерал законлагъа тийишлиликте инсанланы эркинликлерин сакълау жаны бла мадарла белгиленгендиле. Документге кёре, иши тюбешуе, консултацияла къурагъа, системаны учреждени-ларында болурга, законланы ишлендируу жаны бла башламчылыгъа этерге белгиленди.

Александр Демидов айткъанча, бу жумушла КъМР-де жууалха тарылгъанланы эркинликлерин жалчытыргыа бурулудула. «Бююнгөне дери къурагъан байламлыкълар андан ары кючлениркидле, бирге ишлеуно жангы мадарлары кийирилкидле», - дегенди ол.

Зумакъулланы Борис да мындан ары байламлыкълар хайырлы болушукларына ышанганын айткъанды эмда УФСИН-ни таматарсыны ишинде тийишмеле теуегенди.



Эл миюк

Сатыу-алыу айныды

Къабарты-Малкъар, «Халкъла аралы коопретация эм экспорт» миллет проектге кёре, эл миюк продукциядан тышына планда белгиленгенден 81,3 процентге кёл сатханды. Сагъынылган кезюде Монголиягъа, ОАЭ-гъа, Кытайгъа, Гуржюге, Абхазиягъа, Узбекистангъа, Тюркге, Азербайджанга, Армениягъа, Киргизиягъа, Белоруссиягъа, Таджикистангъа, Къазахстангъа, Туркменигъа, Молдавиягъа, Юг-Осетиягъа мирзе, татлы ашырыкыла, бишакъдан, этден этилген абериле, спирт ичигиле, суусалпа, нарток крахмал, мал ашла ётдюрюлгендиле.

Экспортха ведюролген битимлени суварыргыа КъМР-ни Эл миюк министерствосу субсияда берирге эки жыйырмагъа жууук келишим этгенди. Анга деп жерчиликде урунгангъа 665 миллион сом ёлөнгенди. Былтыр КъМР-де Экспортну айныгъуу ара 3,6 миллион долларгъа сетиз келишим болдурыгъанды. Алай бла планда белгиленген кёрюмдюно 0,2 процентден асламгъа толтурургъа къолдан келгенди.

Аны бла бирге былтыр КъМР-ни Правительство-суну болуштугъуу бла республикадан оналты предпритие торлю-торлю халкъла аралы кёрюмчелеге къатышкандыла. Ол санда Абхазия бла Беларусь Республикалары да болгандыла.

Бизни корр.

Кёрмюч

Осенгиз жылдан берки Къабарты-Малкъар къырал университетде Шимал Кавказны жаш аллимдерини башламчылыкъ проекткенин кёрмючюн кезюуде эмда бардыруу ахшы тереге айланганды. Энди анга арт кезюде школчула да къатыштыл теребегенлери уа бюктонда келлендирген шартды.

Илмугъа къошмчулукъ этерик атламыла

2 бет

Совет аскерле Афганистандан чыгарылгъангы - 35 жыл

Совет аскерле Афганистан Республикагъа ол замандагы СССР-ни коммунист партиясыны Ара Комитети 1979 жылда 12 декабрьде къабыл кёрген бегимге тийишлиликте кийирилген эдиле. Къабарты-Малкъардан уорухта 1800 аскерчи чакъырылганды. Жарсыгъуа, 55 жерлешибиз къазауатдан юйорлерине, ата-аналарына къайтамганды.

«Биз анда Ата журтубузну сейирлерин къоруулагъанбыз»

3 бет

Саулукъ

Тиширле не заманда да жашай туругъа сюегени баямды. Аны уа кёл торлю жашырынлыклары бардыла. Аланы бир къауумуну юсюнден Гузюйиланы Аллма бла ушакъ этгенбиз.

«Ынналарыбыздан юлгю алыргъа тийишлибиз»

3 бет

